

SMRT VELIKEGA RUSKEGA REVOLUCIONARJA TROCKEGA

Pred svojo smrtjo je izjavil, da je bil morilec najbrže član OGPU ali pa fašist.

UMRL JE Z ZAUPANJEM V BODOČNOST ČETRTE INTERNACIONALE

MEXICO CITY, 21. avgusta. — Leon Trocki je noč podlegel svoji rani, ko je prej še zašepetal, da je napadalec po njegovem mnenju član OGPU, sovjetske tajne policije. Vsa pomoč, ki so mu jo mogli nuditi zdravniki, je bila zaman in ruski revolucionarni voditelj je umrl ob 8:25 zvečer. Njegov napadalec je bil identifikiran kot 36 let stari Belgijec Jacques Mortan Vandendriessch. Izjava pred smrtjo Nekoliko ur pred smrtjo je Trocki s šepetajočim glasom povedal svojem tajniku, da je to "konec" in da je prepričan, da je bil njegov napadalec član OGPU, sovjetske tajne policije, ali pa fašist; toda najbrže član OGPU. Trockijeva žena je bila do konca ob postelji svojega moža.

A. F. of L. odobrava v principu konskripcijo, pravi predsednik Green

NIAGARA FALLS, 21. avgusta. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je izjavil včeraj pred otvoritvijo Delavske federacije države New York, da organizirano delavstvo odobrava v principu konskripcijo ter se obvezuje, da bo do skrajnih mej podpiralo ameriški obrambni program, toda istočasno bo organizirano delavstvo nasprotovalo obvezni vojaški dolžnosti vse dotlej, dokler se prostovoljni vojaški sistem izkaže za neuspešnega. Dalje je Green posvaril tudi vse one, katerih se tiče, da bo organizirano delavstvo odločno nastopilo proti vsem morebitnim poizkusom, da se zlomi unionske standarde v procesu pripravljavanja dežele za vojno obrambo, in prav tako se organizirano delavstvo ne bo podvrglo pretiranemu regimentiranju.

OKAJENI AVTOMOBILIST IN MODRI KADJI

NEW MARTINSVILLE, W. Va., 21. avgusta. — Pred sodnika Morrisa R. Dauterija je prišel neki voznik avtomobila, ki se je moral zagovarjati, ker je vozil avto v pijanem stanju. "Pet in dvajset dolarjev in dvajset dni zapora," je rekel sodnik. "Jaz nimam denarja," je rekel obtoženec.

KNJIZEVNOST: "CANKARJEV GLASNIK"

Izšla je 1. številka "Cankarjevega glasnika" za mesec avgust, ki ima sledečo vsebino: Nazaj ali naprej; urednikov ukaz; Drobec Prešerna v Ameriki; Milan Medvešek: Naš St. Clair; E. K.: Drejetova pot; Angela Cerkevnik: Žrtve. (Tragedije delavskega voditelja v treh letih); Ivan Jontez: Slovenščina ustanove v Clevelandu; Et. Anton Kristan: Čudotvorna smrt; Anton Debeljak: Našim pastirjem; E. K.: Julkina zmeta; Božidar Borštnik: Priimki — odkod? Anton Debeljak: Janje. Razno. Uredništvo in upravništvo Cankarjevega glasnika je na naslovu: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O. (v Slov. nar. domu). Naročnina za Zed. države \$3.00, za pol leta \$1.50, za 3 mesece \$1, posamezen zvezek 30 centov. Za inozemstvo \$4.00 na leto. — Cankarjev glasnik si lahko naročite tudi v uradu Enakopravnosti, kjer dobite tudi posamezne številke.

JUGOSLAVANSKI PARNIK RESIL OTROKE

DUBLIN, Irska, 20. avgusta. — Med rešenimi potniki, ki so prišli na nekem tovornem parniku, ki so bežali v Ameriko, je bilo tudi več angleških otrok, ki so jih pripeljal na nekem parniku, ki je napadla neka podmornica. Na mesto nesreče je priplul neki jugoslovanski parnik, ki je potnike in otroke vzel na svoj krov ter jih pripeljal v tukajšnje pristanišče. Angleški parnik se je nahajal drugi dan na morju, ko ga je

Rusija ne veruje v skorajšnjo zmago Nemčije

Ruski armadni in mornariški strokovnjaki opozarjajo na težave, ki jih povzročata Nemcem angleška zračna sila.

MOSKVA, 21. avgusta. — Sovjetski armadni in mornariški strokovnjaki so izrazili danes za preiskavo neameriških aktivnosti, je danes izjavil, da filmski igralci James Cagney, Humphrey Bogart in Frederick March ter pisatelj filmskih iger Dunne niso zdaj in niso bili tudi nikoli prej komunisti. Tozadevno izjavo je podal kongresnik Dies kmalu nato, ko je končal zaslišavanje Jamesa Cagneyja, ki je prispel k temu zaslisanju iz New Yorka z letalom. Dies, ki je vodil privatno zaslišavanje v svoji hotelski sobi, je izjavil, da bo podal svoje mnenje pred kongresnim odborom. Dasi so Cagney in ostali igralci, ki so bili zdaj zaslišani, ne dolžni z ozirom na pripadništvo h komunistom, je rekel Dies, pa je vendar v Hollywoodu mnogo igralcev, ki so prispevali denar ter dajali svoje ime na razpoložljive organizacije, o katerih je znano, da jih je organizirala komunistična stranka, je rekel Dies.

SMRT ZNAMENITEGA ODVETNIKA

JACKSON, N. H., 21. avgusta. — Tukaj je umrl nagle smrti Max D. Steuer, slovit odvetnik, star 69 let. Steuer, ki je prejel skozi deset let po milijon dolarjev plače na leto, je prišel v Ameriko kot majhen deček z Dunaja. Steuer je bil specialist v kriminalnih in civilnih zadevah in njegova največja značilnost je bila njegov dober spomin, ki mu je omogočal, da si ni nikoli ničesar beležil, ker si je vse ohranil v svojem spominu. Njegova fenomenalna juristična znanost je bila tako velika in tako izredna, da ga je 200 tvrdk najelo za svojega svetovalca.

Kultura

SEJA "JADRANA"

Jutri, v petek, večer ob 8. uri se vrši seja pevskega zbora Jadran v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Člani so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo.

JUGOSLOVANSKI TOVORNI PARNIK "DUBROVNIK"

GALVESTON, Tex., 13. avgusta. (JK) — V to pristanišče je dospel veliki in najmodernejši jugoslovanski tovorni parnik "Dubrovnik", kjer ukrcava žveplo. Potem poje v New Orleans, da nadaljuje z ukrcavanjem tovora tobaka, a naposled izpopolni v pristaniščih New Port Newsa in New Yorka svoj tovor z raznim drugim blagom za neko luko v Indiji. Moštvo šteje s častniki vred 32 ljudi, a parnik je last Dubrovniške plovbe. Ladja je bila zgrajena na Angleškem v Glasgowu pred dvema letoma. Opremljena je z najmodernejšimi pritlikinami ter ima 9,150 ton nosilnosti. — Pred nekaj dnevi je bil v luki Houstonu, Tex., jugoslovanski tovorni parnik "Sava", kjer je takisto naložil robo. Moštvo obeh teh parnikov je bilo zadovoljno, disciplinirano in je moglo biti v čast deželi, pod čije zastavo pluje.

ZAMOTANA ZADEVA

WASHINGTON, 21. avgusta. — Odvetniki justičnega departmanta študirajo zdaj mnenje štirih prominentnih ameriških juristov, ki so sugerirali, kako bi se lahko spravilo rušilce v posest Anglije, ne da bi bilo treba vprašati kongres za tozadevno dovoljenje. Njihova sugestija je sledeča: Mornarica naj izroči rušilce armadi, armada privatni korporaciji, slednja pa kakšni nevtralni državi, odkoder bi potom rušilci prišli v Kanado ali Anglijo.

PREDLOGA PROTI KOMUNISTOM

WASHINGTON, 21. avgusta. — Kongresnik Charles Kramer, republikanec iz Kalifornije, je danes predložil resolucijo, s katero zahteva konferenco gubernorjev, ki naj nemudoma podvzamejo "skupno akcijo", da se prepove na volilnih listah imena kandidatov komunistične stranke. V tej resoluciji je rečeno, da komunistična stranka "ni ameriška politična stranka, temveč del mednarodne organizacije, ki stremi za tem, da se s silo zruši obstoječo vlado Zedinjenih držav."

Pogreb Johna Kure

Ob 10. uri v soboto dopoldne se bo vršil pogreb Johna Kure v cerkvi sv. Vida in potem na Calvary pokopališče v družinsko grobnico. Dodatno se poroča, da ima rajni v domovini še živečo mater, v vasi Grm, v fari Podzemlje! Poleg matere zapuščata tudi brata Viktorja in tri sestre.

Obtoženi filmski igralci niso komunisti, pravi Dies

So pa nekateri, ki prispevajo denar in dajejo svoja imena na razpoložljive organizacije, ki jih kontrolira komunizem.

So pa nekateri, ki prispevajo denar in dajejo svoja imena na razpoložljive organizacije, ki jih kontrolira komunizem.

PIČLA ŽETEV V RUMUNIJI

BUKAREŠTA, 21. avgusta. — Letošnja žetev pšenice v Rumuniji je za dva milijona ton manjša kot je bila lansko leto, kakor izjavlja minister ekonomije George Leon. Vzrok slabe letine je vreme in mobilizacija stotisočev kmetov.

BOLGARIJA DOBILA DOBRUŽDO

CRAIOVA, Rumunija, 21. avgusta. — Bolgarija je dobila noč od Rumunije nazaj svoje ozemlje v Dobruždi, približno 3,000 kvadratnih milj z 200,000 prebivalci. Ob meji so zbrane bolgarske čete, pripravljene, da zasedejo ozemlje tri ure po podpisu pogodbe.

Seja

Redna mesečna seja dram. društva "Naša zvezda" se vrši v petek 23. avgusta ob 8. uri zvečer v Slov. društ. domu na Recher Ave. Prošeni so vsi člani in članice, da gotovo pridejo. Razdane bodo članske karte za leto 1940.

Vabilo

Mr. in Mrs. Anton Blazich vabita vse prijatelje in znanca na kokošjo večerjo, ki jo bosta servirala v soboto 24. avgusta na svoji farmi. Igrala bo izvrstna godba.

Doma

Mrs. Theresa Prijatelj, 1022 East 68th St. je bila včeraj pripeljana domov iz Charity bolnišnice. Zahvaljuje se vsem za obiske in cvetlice. Prijatelji jo lahko obiščejo. Želimo ji skorajšnje okrevanje.

Nov grob

Danes zjutraj je preminil Edward Možek, 1433 East 53rd St. Pogreb se bo vršil iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Več poročamo jutri.

Rivera dolži Stalina kot odgovornega za napad

Svetovno slavni mehiški slikar Rivera pravi, da je za napad na Trockega odgovoren Josip Stalin.

SAN FRANCISCO, 21. avgusta. — Diego Rivera, svetovno znani umetnik v slikarstvu, je danes izjavil, da je roka Josipa Stalina, direktirana po Adolfu Hitlerju, odgovorna za zločinski napad na Leona Trockega v Mexico City. Rivera je bil emosionalno zrušen in potr. "Ta napad potrjuje resnico Trockijevih besed, s katerimi je vedno obtoževal Stalina, kot odgovornega za napad, katerega so podvzeli napram njemu slikar David Alfaro Siquierros in njegovi pajdaši. Tisti napad jim sicer takrat ni uspel, uspelo pa jim je, da so umorili Trockijeva osebnega stražnika, Amerikanca Roberta Sheldona Hartea," je izjavil Rivera. Aleksander Kerensky, načelnik druge provizorične ruske vlade po strmoglavljenju carja jeta 1917, pa je izjavil, da je napad na Trockega posledica dolgotrajne vojne in persekucije od strani Stalinove organizacije.

NEMŠKI BOMBNIKI MEČEJO ZRAČNE TORPEDE NA ANGLIJO

Zračni torpedi so porušili celo vrsto hiš. — Angleži obdelujejo z bombami Nemčijo.

NEMCI SO IZPREMENILI SVOJO NAPADALNO TAKTIKO

LONDON, 22. avgusta. — Snoči so nemški letalci metali na angleške kraje zračne torpede, ki so porušili celo vrsto hiš, ki so pokopale pod svojimi ruševinami nešteto ljudi. Nemci so metali torpede skupno s tulečimi bombami, ki so posamezno napadali razne angleške kraje, dočim je angleška zračna sila, kot običajno, razbijala po Nemčiji, Franciji, Belgiji in Nizozemski. Torpedi, ki so prileteli na zemljo v vodoravni smeri, so porušili v eni sami vrsti osmero malih delavskih hiš. Poleg teh pa je bilo porušeni tudi mnogo drugih rezidenc. V neki hiši, ki je bila razbita na kose, je bila ubita neka stara ženska, katero je njen sin pravkar spravil v posteljo. Po napadu se je samo sin priplazil izpod razvalin. Na prostoru, kjer je stala sosedna hiša, ni ostala opeka na opeki. Naporno delo reševalcev Gasilci in drugi reševalci so delali snoči pozno v noč, prizadevajoči si, da spravijo mrtvece in ranjence izpod razvalin. Ker je slišati tu in tam pod razvalinami še slabotno klicanje na pomoč, upajo, da bodo rešili še precej ljudi, ki ne morejo izpod razbitin. "Videl sem, kako je neki bombnik prigrmel izpod oblakov," je izjavil neki očividec. "Ko je strmoglavil v nižino, sem videl, kako je šinil iz njega dolg črn predmet, oblikovan kot torpedo. Ko je torpedo zletel izpod bombnika, se je zdelo, da je šinil bombnik kakor izstreljen v višino, kot da se je iznebil ogromne teže, ki ga je vlekla k tlom." Isti očividec pravi, da je eksplozija pomajala ves kraj. Kt je videti, so Nemci izpremenili svojo taktiko. Zdaj prirejajo drzne posamezne napade, ko so pred nekaj dnevi podvzimali še masne napade.

Priporočilo

Mr. in Mrs. Logar, ki vodita Logar's Grocery and Fruit Market, na 6525 St. Clair Ave., se priporočata da ju posetite, ker sta otvorila trgovino zelenjave in sadja.

Koncert na vrtu SDD

V petek 23. avgusta se bo vršil na vrtu Slov. društ. doma v Euclidu koncert, katerega priredi WPA Music project simfonični orkester. Pričetek ob 8. uri zvečer. Občinstvo je vabljeno, da se udeleži.

AMERIŠKI PARNIK AMERICAN LEGION JE IZVEN NEVARNOSTI

Nemčija naznanja, da ne prevzame odgovornosti za parnike, ki bi odvažali angleške otroke iz Anglije ter da ne jamči njihove varne plovbe. BERLIN, 21. avgusta. — D. Anglije ter je komaj pred nekaj dnevi svetovala, naj se ameriški parnik American Legion, na čigar krovu se nahajajo ameriški begunci, izogne škotske obali. WASHINGTON, 21. avgusta. — Demokratični voditelj Barkley je izjavil danes v imenu državnega departmanta, da si je ameriški parnik American Legion izbral najvarnejšo pot skozi nevarne evropske vode za svoj povratek iz Pečama v Ameriko. Splošno se smatra, da je parnik zdaj še tako daleč od evropskih obal, da je izven vsake nevarnosti.

White Motor družba dobila velike vladne kontrakte

Vlada je naročila pri clevelandski družbi 2,132 oklopnih avtomobilov za izvidniško službo.

CLEVELAND. — White Motor kompanija, ki je dobila pretekli mesec vladno naročilo za produkcijo 1,057 oklopnih izvidniških avtomobilov, ki bodo stali \$5,400,000, je dobila zdaj naročilo za 1,075 nadaljnjih oklopnih avtomobilov in njihovih posameznih delov v znesku \$5,500,000. Druga skupina oklopnih avtomobilov bo one vrste kot je bila ona, kj je bila naročena meseca julija. Vseh 2,132 avtomobilov se bo rabilo v novih mehaniziranih divizionih armade Zedinjenih držav. Produkcija armadnih avtov je že v polnem teku in prvi izgotovljeni avtomobili bodo odposlani iz tovarne že koncem tega meseca. Pričakuje se, da bodo meseca julija 1941 izdelani že vsi naročeni avtomobili. Vsa teh avtomobilov bo imel prostora za osem mož, oborožen pa bo s tremi strojnimi dvema 30-kaliberskima puškama in z eno 50-kalibrsko puško.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Združene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$4.50
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

PRIČETEK GONJE PROTI ROOSEVELTU

Kakor smo naznanili v torko na prvi strani, je prišel clevelandski "Plain Dealer," znani demokratični dnevnik, na dan z uredniško izjavo, da bo deloval za izvolitev republikanca Willkieja. "Plain Dealer," ki je ves čas zvesto stal ob strani predsednika Roosevelta ter podpiral vsa njegova humanitarna prizadevanja, je nenadno in nepričakovano izpremenil svojo politiko ter se v najkritičnejši dobi izjavil za kandidata, o čigar državnih zmoglosti nima pojma živa duša.

"Plain Dealerjeva" izjava je ogromne važnosti, ker jo iz nje razvidno, da so wall-streetski, velekapitalistični, velebizniški in utilitetni interesi zastavili ves svoj vpliv in vsjo svojo denarno moč v trdnem namenu, da se mora ob letošnjih volitvah poraziti Roosevelta, pa naj stane, kar hoče. "Plain Dealer" in ostali listi, institucije kakor tudi posamezni individui nimajo Rooseveltu očitati ničesar, zato mu očitajo, da je njegovo vodstvo dokazalo, da ne more pripraviti delavstva do večje produkcije ter da je šlo Rooseveltovo stremljenje za tem, da bi delavec čim več zaslužil, pa čim manj delal. Poleg tega pa si je prizadeval ob vsaki priliki "ovirati business." Ako bo Roosevelt ob prihodnjih volitvah s pomočjo kapitalističnega zlata poražen, bo izgubilo delavstvo z njim svojega največjega prijatelja in zagovornika, ki je izza velikega prvega človekoljuba Lincolna še kdaj stal na čelu ameriške vlade.

Kot kažejo vsi znaki, bodo ameriški kapitalisti napeli vse svoje sile ter ne bodo štedili z denarjem, da dosežejo svoj smoter: — strmoglavljenje sedanjega osvoboditelja jim predsednika ter njegovega nadomestiteva s sebi pokorno lutko, ki bo vladal tako, kakor mu bodo oni narekovali. "Plain Dealer" ne bo edino demokratiško glasilo, ki se je dalo premamiti kapitalističnemu zlatu; njemu bo sledilo najbrže vse kapitalistično časopisje, ki bo proti velikim nagradom pisalo v korist republikanca Willkieja in za poraz predsednika Roosevelta. Mi slutimo že danes čudne stvari in ugotovitve, ki jih bomo brali v našem lastnem časopisju. Boste videli, kako bodo slovenski demokratični listi v najkrajšem času našli vsepolno grehov na predsedniku Rooseveltu, o katerem bodo izjavili, da je bilo osem let njegovega predsedništva dovolj, zato naj se umakne novim silam, ki se pojavljajo v deželi.

Ko boste čitali take in podobne vesti, vedite, da so plod kapitalističnega denarja, s katerim se bo nagradilo urednike za pisanje člankov v Rooseveltovo škodo in v Willkiejev prid, s katerimi se bo poizkusilo, ustvariti nezaupanje in mržnjo do Roosevelta, katerega je treba pri prihodnjih volitvah na vsak način poraziti. Pri razsodnih ljudeh in volilcih taki članki sicer ne bodo zalegli, toda mase niso zmerom razsodne in navadno rade naglo pozabljajo, kako so še pred nedavnimi leti stradale in zmrzovale.

Nam je bilo že znano, da kapitalisti besnijo proti Rooseveltu in da bodo napeli ob prihodnjih volitvah vse sile, da ga strmoglavijo. Odredb Novega deala, zakonjenih delavstvu v prid, razsodb Narodnega delavskega odbora, glasečih se večinoma v korist delavskih organizacij, in nešteto drugih svoboščin, ki si jih je steklo delavstvo pod Rooseveltovim predsedništvom, vsega tega ne bodo kapitalisti Rooseveltu nikoli pozabili in nikoli mu odpustili. Kaj mislite, ali bi bilo na primer tukajšnji Republic Steel korporaciji, ki so ji naložila sodišča plačilo skoraj dvanajstih milijonov dolarjev za izplačilo za ostalih delavskih plač, težko potrošiti še nadaljni milijon za poraz moža, čigar vlada je omogočila delavcem take, doslej nezaslišane pravice in svoboščine? Ali mislite, da se kapitalistom ne izplača izdati par milijonov, da se odkrižajo liberalnega moža, ki je likvidiral stari, nazadnjaški anahronizem vrhovnega sodišča ter ga nadomestil z možmi liberalnih nazorov?

Organizirano delavstvo, ki je — kar priznajmo — s svojimi večnimi spori med obema velikima delavskima organizacijama, naravnost igralo v roke kapitalističnih reakcionarjev, bo zadalo s tem, če ne bo glasovalo za Roosevelta, samemu sebi najtežji udarec. — O tem bomo podrobneje razpravljali v nadaljnjih uvodnikih, ki jih bodo od časa do časa objavili.

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik društva Soča št. 26 SDZ

Ta kratek poletni čas se od nas poslavlja, toda še je prilika par nedelj, da bratska društva priredijo svoje družabne zabave v prosti naravi.

V našem okrožju na zapadni strani mesta se je članstvo našega društva odločilo, da priredi svojo družabno zabavo, da se kot bratje in sestre in prijatelji skupno snidemo, ter pozabavamo predno se ta kratka poletna doba od nas poslovijo.

Naše društvo "Soča" priredi ta družabni piknik v nedeljo 25. avgusta na prostorih Doma Zapadnih Slovencev na 6618 Denison Ave., ter je dolžnost članov, da se gotovo vsi vdeležijo in pripeljejo tudi svoje prijatelje.

Uljudno se vabi tudi članstvo ostalih bratskih društev, kot tudi vse ostalo cenjeno občinstvo, da nas na ta dan poseti.

Za plesalželje bo igral orkester Rudolfa Sincic. Pikniški odbor je pridno na delu in jamči za točno in dobro postrežbo.

Ker so prostori dobro urejeni, se piknik tudi za slučaj slabega vremena vrši.

Na svidenje v nedeljo 25. avgusta na prostorih Doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

Bratski pozdrav
Joseph Miklas, tajnik

Piknik kluba št. 49 JSZ

Letošnje leto smo Clevelandčanje precej piknikovali, a navzlic temu se nismo še naveličali proste narave, kajti v nedeljo bomo imeli spet veselico, in sicer klub št. 49 J. S. Z.

Piknik se bo vršil na izletniških prostorih SNPJ. Bomo imeli kaj posebnega na tem pikniku? Pridite na farmo in boste videli.

Za ples bo igral Kristofov orkester. Pijače in jedil bo za vse dovolj. Kdor nima svojega avtomobila se bo lahko peljal z Miheličevim trukom, ki bo odpeljal zjutraj ob devetih in ob enih popoldne izpred Narodnega doma na St. Clair Ave. Izpred Delavskega doma pa ob pol desetih popoldne in ob pol dveh popoldne.

Klub št. 49 se zadnje čase lepo razvija in zasluži kooperacijo od vseh zavednih slovenskih delavcev. Torej, ne pozabite, v nedeljo se vidimo na pikniku kluba št. 49 na izletniških prostorih SNPJ.

Milan Medvešek, organizator

Piknik za vse

V nedeljo 25. avgusta bo gori na Zadrugi farmi S. N. P. J. piknik za vse, katerega priredi Klub št. 49 J. S. Z.

Zanimivo bo to, ker se bomo spoprijeli z balincarskimi bombami in sicer Collinwood in Cleveland in to ne, da bi orožje blagoslovili kot to dela katoliška deželja Italija, ki danes kristjane zahrbtno mori.

Vsak, kdor je delavec, ne samo v tovarni, pač pa tudi v svojem mišljenju, se bo družil vedno le z delavskimi skupinami, ker tam se napreden delavec počuti, da je doma. Res, da smo večinih v idejnih konfliktih — ampak to je znamenje, da spoznavamo razredni boj.

V kratkem sem spoznal, da imam dosti somišljenikov, ampak prevelika ljubezen do peči jih ne odtrga od doma in njih dobre ideje ostanejo le priključene doma. Spoznal sem pa tudi armado, ki pa se ne briga ne za levo, ne za desno stran — niso napredni in ne cerkvenjaki

in ti ljudje so v resnici žalost današnjega časa. Zavest delavstva in klic narave jim ne omejuje srca.

Oh če bi le to vedeli, da je zdravniška in ideološka veda dosegla, da imajo ti ljudje v današnji tehnični dobi povprečno krajše življenje, bi ne igrali mrliča.

Ker se zavedam, da je največje bogastvo na tem svetu zdravje, zato bi jaz kar brezplačno apeliral na vse te naše rojake, da gredo ven, ven v prosto naravo, ki ti srce ohladi in življenje podaljša.

Če se z vsem tem vsaj nekoliko strinjaš, pa te bom videl v nedeljo na tem pikniku na naši S. N. P. J. Zadrugi farmi.

Torej na svidenje!

A. Skapin

Kaj je s povzročitelji otroške paralize?

Svetovni tisk je nedavno zabeležil odkritje šefa bakteriološkega zavoda v Stockholmu dr. Karla Klinga, ki se mu je baje posrečilo odkriti povzročitelja, odnosno sopovzročitelja otroške paralize. Zdaj poročajo iz švedske prestolnice, da gre samo za ugotovitev klice domnevno sorodnega virusa te nevarne bolezni. Nekateri znanstveni krogi namreč domnevajo, da živi klica, ki povzroča otroško paralizo, v tekoči in stoječi vodi.

Ko so na švedskem ugotovili primer otroške paralize na kmetiji, ki ni mogel vanjo nihče zanesi okuženja, so preiskali pitno vodo v domačem vodnjaku, ter dognali, da žive tam klice, ki lahko povzročijo otroško paralizo. S prenosom virusa na živali se je pokazalo, da so poskusne živali zbolele na bližnjih znakih otroške paralize. O kakšni istovetnosti pa še ni mogoče govoriti s sigurnostjo. Zato je treba počakati, kakšni bodo nadaljnji izsledki profesorja Klinga, ki jih bo gotovo sporočil javnosti, ko bodo njegova raziskovanja končana.

Po 31 letih so se našli

Ko je l. 1908 strašen potres razdejal južnoitalijansko mesto Messina, sta obležala pod razvalinami hiš tudi roditelja štiri otrok z imenom Genitori. Z očetom in materjo je našla smrt v ruševinah tudi hči. Po potresu sta bila v seznamu rešenih te družine samo dva brata Genitori. Tretjega je po sodbi očividcev smrt pobrala prav tako kakor očeta, mater in sestro.

V resnici pa je bilo nekoliko drugače. Nebogljenega dečka, ki mu je potres pobral očeta, mater in sestro, se je usmilila odbrava rodbina v Cataniji in ga je vzela k sebi za svojega. Tam je otrok dorasčal. Ker je kazal lepo nadarjenost, so ga krušni roditelja poslali v šole in tam je študiral tako marljivo, da je dosegel doktorsko čast iz trgovskih ved.

Nedavno se je oglašil pri okenca neke banke v Messini dr. Antonio Franchina, kakor se je pisal najdenec po novih krušnih starših. Uradnik, s katerim je govoril, je opazil, da sliči mladi mož na las nekemu njegovemu znancu z imenom Bonaventura Genitori. Vprašal ga je, odkod je in doktor je v kratkem povedal roman svojega življenja. Uradnik ga je nato povedel k Genitoriju, kjer se je pojasnila uganika njegovega življenja. Dr. Franchina je namreč bil brat Genitorija in je veljal za izgubljenega, oziroma ubitega o-

troka. Po ena in tridesetih letih se je zdaj sešel s svojima pravima bratoma v Messini in je z njimi praznoval prav prišerno svidenje.

Križanje med levino in leopardom

Iz Capetowna poročajo:

V živalskem vrtu južnoafriškega mesta Blumenfontein nameravajo napraviti zanimiv poskus križanja med levino in leopardom, ker domnevajo, da bi takšno križanje dalo žival, ki bi imela progasto kožo, v telesnem oziru pa bi bila posnetek leva.

Oskrbnik imenovanega zoološkega vrta T. Gerber kani v ta namen najprej skupno vzgojiti levino in leoparda, določena za poznejšo paritev. Živali naj bi se od mladih nog privadile druga na drugo, da se ne bi ponovil žalosten primer poskusne paritve med levom in tigro, ki se je končala s krvavo smrtjo leva. Tigra je namreč navalila na leva in ga raztrgala na kose.

Nedavno je vrgla leopardova samica v Blumenfonteinu dva mladiča. Gerber bo zdaj postavil v skupno kletko mlado levino in leoparda, da se privadita skupnega življenja. To znanje naj bi pozneje olajšalo Gerberjev poskus, ki zbuja v anglosaškem svetu že danes veliko zanimanje.

Dvoboji med živalmi

Borbe jelenov ob času paritve so pojav, o katerem so naravoslovci že mnogo razpravljali. Toda takšnih dvobojev na življenje in smrt je v živalskem svetu mnogo.

Neki ameriški naravoslovec pripoveduje o podobnih dramah. V Kenji je bil pričča ene najbolj čudnih borb te vrste. Velik krokodil je zasadel svoje ostrne zobke nekemu nosoročcu v zadnjo nogo in ga je vlekel v globino. Boj je bil strašen, visoki stebri vode so brizgali v zrak. Počasi pa je nosorožec slabel in končno je krockodil z njegovim telesom izginil v globoko vodo.

Niče ne bo smatral antilope za enakovrednega nasprotnika levu, a vendar je vrsta antilop, ki utegnejo biti s svojimi dolgimi, ostrimi rogovi zelo nevarne za kralja živali. Neki gladni lev je napadel vodjo črede teh antilop, ko so prišle vodo pit k nekemu potoku. Stirikrat je lev planil na svoj plen in vsakokrat ga je antilopa zaboljela z rogovi, dokler niso ti običajni levu v telesu in sta se obe živali zvalili na tla. Antilopa pa se svoje zmage ni mogla veseliti, kajti pri obupnih poskusih, da bi izvlékla roge, si je sama zlomila vrat.

V Braziliji je Američan opazoval grozotno borbo med udavom in jaguarjem. Čeprav je ogromna kača jaguarja popolnoma ovila, je ta s svojimi ostrimi kremplji njeno telo tako razmesaril, da ga je morala izpuštit. Jaguarju je potem uspelo, da je pobegnil.

Neki slovit živaloslovec pravi, da je bil najbolj razburljivi boj, kar jih je opazoval med živalmi, tisti, v katerem sta se spopadla neki pajek in neka kobilica. Pajek se je trudil več nego uro, da bi kobilico zapel v svojo mrežo, toda kobilica se je znala vsako krat osvoboditi. Končno je pajek borbo opustil, kobilica pa se je trudno umaknila.

HUDA SUŠA V INDIJI

V Indiji imajo že dalj časa hudo sušo, ki močno ograža življenje ondodnega prebivalstva in živine. V državi Kathiavar je zaradi žeje poginilo že nad 40 tisoč goved. Dnevno pogine po-

vprečno 2000 živali. V pokrajini Indore se boje lakote. Vlada je zaradi tega prepovedala izvoz žitaric, bombaža in krme. Ljudstvo je upubano, ker je sonce požgalo vse prideleke in ker blagodejni dež že dolgo ni namočil suhe zemlje.

Lakota na Grenlandiji

Ameriški raziskovalec dr. Carlson izraža bojazen, da bo britska blokada, ki seče zvezo med Dansko in Grenlandijo, povzročila na Grenlandiji lakoto. Carlson se je l. 1928 kot erolog in eteorolog udeležil znanstvene odprave na Grenlandijo in pravi:

"Grenlandci so lovci in ribiči. Vzdržujejo se v splošnem sami, od Danske pa so odvisni, kar se tiče materiala za mreže, pušk in streliva, pred vsem pa kar se tiče kuriva za čolne. Ker na Grenlandiji poljedelstva ni, morajo prebivalci večino živil, razen mesa in rib, uvažati. Od l. 1776 je imela Danska trgovinski monopol nad Grenlandijo, od l. 1921. so grenlandske vode za vse druge ladje razen danske zaprte. Ko se je vojna pomaknila na sever, so Grenlandijo odrezali od matere dežele in ni dobivala sploh ničesar več.

Ker je sezona za plovbo zelo kratka in traja na vzhodni obali od maja do avgusta, na zapadni obali od maja do oktobra, je nevarnost zelo pereča. Daljša sezona plovbe na zapadni obali vzhodni obali nič ne koristi, ker prevažanje blaga preko zledenih visokih planot ni mogoče. V normalnih okoliščinah se odpeljejo danske ladje proti Grenlandiji okrog 1. aprila. To je zelo dolga vožnja. Jaz sam sem rabil trideset dni, da sem dosegel Grenlandijo z eno teh ladij za prevažanje zalog."

Sadje - zdravilo

Sveže sadje, ki ga je sedaj čedalje več na trgu, ni samo za posladek, temveč je tudi izvrstno zdravilo.

Češnje čistijo n. pr. kri, sladke češnje pospešujejo nastajanje tega življenjskega soka, kisla pa podpirajo delovanje jetri in obisti. Osebe, ki trpijo za kislino v želodcu, smejo jesti seveda sladke češnje.

Jagode pospešujejo v posebni meri nastajanje krvi in jo čistijo. Vsebujejo mnogo železa, natrija, kalcija in silicija. Grozdiče ima mnogo sadne kisline. Črne in bele jagode so učinkovitejše nego rdeče. Priporočati jih je škrofuloznim in tistim, ki imajo krvene bolezni.

Robidnice vsebujejo mnogo železa in fosfatov ter so priporočljive zlasti proti malokrvnosti.

JAGENJE POMOCI GENERALU DE GAULE-U

New York.—William V. Ruxton, predsednik British-American Ambulance Corpsa, je večeraj naznanil, da je prispelo za francoske čete generala de Gaulle-a, ki se bore z Angleži, nadaljnjih pet ambulanc in \$632 v denarju, kar so darovali ameriški prijatelji njegove armade v Angliji.

FRANCIJA OKRNUJE STEVILO ZDRAVNIKOV

Vichy. — V bodočnosti bo tujim zdravnikom, zornim zdravnikom in farmacevtom (lekarinarjem), prepovedano prakticiranje v Franciji, ako ne bo za to posebnih vzrokov. Zaradi te nove odredbe bo prizadetih zlasti mnogo ljudi teh poklicev iz srednje Evrope in z Balkana, ki so doslej prakticirali v Franciji.

ŠKRAT

Učitelj: "Kakšen čas je tvoj bim'?"

Mihec: "Izgubljen, gospod učitelj."

Starejši gospod Neroda bi se rad oženil, pa gre k ženitovniškemu posredovalcu, če ima kak primernega na zalogi.

"Oženil bi se rad," reče gospod Neroda posredovalcu, "da moja žena mora biti lepa, bogata, izobražena, mlada in prava."

"Vidite, prav nekaj takega mam na zalogi," reče posredovalec. "Samo eno napako ima. Vsakega pol leta se je za nekaj časa loti nekaj kakor zmrzlost."

"No, nič ne de. Kar vam je, je zadovoljen Neroda. Samo počakati boste morali."

"Zakaj?"

"Da se je spet loti tista zmrzlost, ker vas sicer, mislim, vzame..."

Neki slikar išče s časopisnim oglasom moški model. Javi Miha. Slikar ga vpraša: "Ali si kdaj sedel za sliko?"

Miha: "Kva, gsput za sliko? Ne, ne, pač za zavolo rinit demantom..."

PLOVBA AMERIŠKEGA PARNIKA

WASHINGTON, 20. avgusta. — Tukajšnji uradni krogi menjenja, da je ameriški American Legion, na katerem nahajajo ameriški begunci, ne pasiral nevarne škotske de, pred katerimi so Nemci rili in katere so posejane s morskimi bombami.

POSKUS Z AMERIŠKIM STUDENTI

Prof. Thornwell Jacobs, sednik vseučilišča v Atlanti, začel z zanimivimi poskusi, se bodo končali šele l. 1941. Dvanajst študentov se je valovalo za te poskuse. Dovolj da jih bo profesor 6 let učil, medtem ko bodo živele na način, ki jim ga je predlagal prof. Thornwell za mlade, da se človeku telo in duha monično razvijeta.

Študenti bodo šest let vsak dan ob 7. zjutraj in ob 11. zvečer spat. Kajenje alkohola so se morali posebej odpovedati in z uživanjem se smejo sestajati samo nedeljah predpoldne. Vse razen praznikov, morajo obiskovanja predavati, čati po štiri ure učenja, od 6:30 do 10:30 zvečer.

Umik med ruševinami in mrličji

(Nadaljevanje)

—Dobra je ta reč. Če kaj pri-
leti, sfrčimo vsi trije stoodstot-
no zanesljivo v zrak. To bo ven-
darle najlepše.

Pripeljali smo se srečno v
Abbeville.

V razdejanej Abbvilleu

Kakšno je kdaj bilo to mesto,
ne vem. Midva sva našla samo
še pogorišče. Trupla med ruše-
vinami. Najbolj razdejano me-
sto, kar sem jih dotle videl.
Pozneje mu je bil menda samo
še Dunkerque za žalosten par.
Kotanje od letalskih bomb so
bile po več metrov globoke. Hi-
še so se podirale. Poseben ofi-
cir je dirigiral promet, da ljudje
niso rinili v ulice, kjer je
bilo najbolj nevarno. Gasilci so
bili venomer na delu. Vojaki so
rušili nagibajoče se stene. Vse
je bilo eno samo pogorišče.

Peš sva tavalala sem in tja.

V neki ulici ugledava skupino
angleških kamionov, namenjenih
v neznan smer. Glavno je,
da so sploh nekam namenjeni.
Toliko sva že bila opešana, da
nama je vseeno, kam prideva.
Približava se praznemu kamio-
nu. Neopaženo vržem aktovko
vanj, bila je v njej moja po-
slednja čokolada. Vzpel sem se
v kamion, tovariš Janko za me-
noj. Potuhnila sva se, se skrila
v globino kamiona, da naju za-
božjo voljo ne bi kdo opazil.

Ko je "najin" kamion za dru-
gimi ubral pot iz porušenega
mesta, sva se z Jankom spogleda-
dala in sva po prestanih naporih
bila oba rosnih oči:

Glej, pa sva spet rešila tole
svoje borno življenje!

Naenkrat sva previdela, da v
kamionu nisva sama. Tiste vre-
če tam v kotu so se začele po
malem gibati. Neki mož je po-
kukal iz njih in nama šepnil po
francosko:

—Molčita. Psst! Ženo in hčer-
ko imam s seboj. Tule sta med
vrečami.

A tako! Bogve odkod so se
režeji vtihotapili v kamion. Ko-
naj se peljem kakih 100 me-
trov, prhitita za našim kamio-
nom dva belgijska vojaka. Vsak
svojo puško vržeta na nas. Po-
tem se prikobalita še onadva na
kamion. Tako, zdaj nas je bilo
že kar zadosti. Ko imamo obo-
roženo silo s seboj, se s kamio-
na ne damo več pregnati. Pa
nas tudi nihče ni preganjal. V
pogovoru smo zvedeli, da sta ta
dva vojščaka med poslednjimi
Militanci izmed tistih tisoč bo-
jemikov, ki so jih nemške bom-
be tam gori pri letališču pred
Abbevilleom tako strašno raz-
vedele. Bila sta močno izrpa-
na, spoznal sem to po načinu,
kako sta se priplazila v kami-
on. Neki človek, menda oštir iz
bližnje pol porušene hiše, nam
je vrgetl v kamion dve stekleni-
ci kar tako za božji lon, da se
okrepimo. Pili smo in se res
okrepčali. Bog mu daj zdravje,
tistemu oštirju, če je še živ!

Taka dobrota naj bo poplačana
vaj z zdravjem do konca tega
nervrednega, ceneneja življe-
nja!

Strela iz gozda

Ze je nastopal mrak. Ko smo
bili kakke štiri km iz mesta, so
iz bližnjega gozdička zaregljale
strojnice. Potuhnili smo se,
vskak se je skrtil, kakor je mislil,
da bo najbolj na varnem. Sodili
smo, da so to padalci, ki so se
v gozdičku utaborili. Peljemo
se v neznan smer. Kamioni so
se za trenutek ustavili. Komaj
se premaknemo, spet prižviža-

jo strelji. Kakšne tri ali štiri
strojnice jih brizgajo iz mrač-
nega gozdička. Naša karavana
pa je brez strojníc. Cujem od
spredaj poveljnikovo odločno
zapoved:

—Naglo naprej!

V najhujšem diru se poženo
kamioni drugam iz tega nevar-
nega območja. Ceste so že na-
rušene. Odskakujemo, premeta-
va nas kakor orehe. K sreči v
našem kamionu še nihče ni ra-
njen; čujemo pa, da imajo ra-
njence v sosednih kamionih. To-
da že smo iz nevarne cone, ne-
verjetno hitro smo 20 km za
Abbevilleom. Tu so ranjence
prevezali in vzeli še nekatere
na kamione. Potem smo v noči
nadaljevali pot proti Rouenu.
Nič več se nismo bali, da bi nas
kdo pregnal s kamionov. Po og-
njenem krstu smo bili povezani
v skupno usodo. Za nas je noč
bila mirna. Vso pot pa smo od
daleč čuli bruhanje topov, v te-
mo se je pošastno vzpenjalo
nočno žarenje. Kljub prerešeta-
vanju kosti sem nekajkrat za-
dremal. In sem sanjal tako le-
po, kakor da že počivam doma
v varni postelji.

Onkraj barikad v Rouenu

Mesto Rouen dobro poznate,
vsaj po imenu: tu je končala na
grmadi Devica Orleanska. O
njej nam govori prelepa fran-
coska legenda, da se je iz nje-
nega pepela dvignila bela golo-
bica in poletela proti nebu.

Ob pol petih zjutraj smo bili
v Rouenu. To je kakih 100 km
daleč od Abbevillea. Izstopili
smo zdelani, zamazani, oljnati.

Midva tujca nisva hotela biti
več v nadlego, saj se bo našlo
deset drugih, ki jim bo najin
prostor v kamionu prišel prav.
Odpraviva se na kolodvor, da
naposled vendar že zbrziva z
vlakom proti Parizu. Koračiva
torej proti kolodvoru. Ulice v
zgodnjem jutru še niso bile ži-
vahne. Spotoma srečava mle-
karja. — Vprašava ga, če bi
nama odstopil vsaj liter mleka.
Mož je pogledoval zdaj naju,
zdaj svojo kanto, v kateri sta
bila dva litra mleka. Potem se
je odločil, da nama ga proda ce-
lo kanto, liter po poldrugi
frank, čeprav ga sicer prodaja
po dva franka. Zapomnil sem
si božanski prizor. Tovariš Jan-
ko se je postavil sredi rouens-
ke ulice, dvignil je kanto ma-
jestetično, zanosno, nagnil in
pil na dušek. Ko se je počeno
odžejal, je še krepko držal kan-
to objeto z obema rokama in
ko si je oddahnil, je rekel glo-
boko prepričevalno:

—Svato, to je najlepši dan
mojega življenja.

—Pa daj še meni malo tiste-
ga lepega dne! — sem pripregel
in se še jaz okrepčal. Prav za
prav čisto čeden rekord, da sva
z dvema požirkoma izpraznila
celo kanto. Mlekar je strmel, z
glavo je majal, potem se je po-
slovil in mrmral svojo pot:
"To je vojna, to je pač voj-
na"...

Tramvaj vozi po Rouenu, bli-
zu postaje je velik most, tam
stojte ladje, tod je Seine seve-
da odlično plovna. Angleški vo-
jaki so v mestu. Ze valijo ve-
like sode in kamenje na most, že
napravljajo barikade. Vstopila
sva na tramvaj, da se prepelje-
va pred postajo. Angleži so še
dali toliko prostora, da je naš
tramvaj lahko smuknil na ono
stran barikade. Prepeljali smo
se pred postajo in tam spredaj

na trgu je bilo spet polno be-
guncev.

Slednjic — z vlakom v Pariz

—Ob pol devetih odpelje br-
zovlak proti Parizu, nama je
na vprašanje pojasnil železni-
ški blagajnik. Pokazala sva
vsak svojo vozovnico za prvi
razred, ki sva jo bila kupila še
v Bruslju in sva ju doslej še
tako presneto malo izkoristila.
Blagajnik nama je obe vozovni-
ci hotel razveljaviti. Ne, sva re-
kla, iz rok ju ne dava, ker sva
ju sama plačala. Reklamirala
bova v Parizu. Kupila sva torej
novo vozovnico tretjega razre-
da. Nato sva šla nekam zajtrko-
vat. Spotoma sem našel na ce-
sti zamazano servieto. Ravno
prav: vanjo sem zamotal svoje
dve čevlje. Popila sva kavo in
kupila dve po en meter dolgi
štruči, kakršne so tam v na-
vadi. S čulama sva nato srečno
dobila prostor v vlakcu. Vozovi
so bili lepi, priključen je bil tu-
di jedilni vagon. Zbogom, Rou-
en! Zdržali smo srečno proti
Parizu.

Zaslužen odih

Pripeljala sva se na pariško
postajo St. Lazaire. Podala sva
se v hotel Amsterdam. Ne, Pa-
riz takrat še ni prav vedel, kaj
je vojna.

Nekam neradi so takima dve-
ma zamazancema dali sobo. O-
gledovali so naju in ugibali:
da ali ne? Ko sva obljubila, da
bova čez čas spet spodobna člo-
veka in da svoje zanikrosti ni-
sva sama kriva, sva vendarle po
legitimiranju dobila prijazno
spalnico. Denarja sva še imela
pa sva stopila v bližnje trgo-
vnično nakupit perila in pižame.
Seveda, trgovca sem brž spoz-
nal za Rusa. Ko sva se vrnila
v hotel, sva se spet počutila člo-
veka. Bože moj, tu je bila ko-

palnica, tu sta spet bili dve či-
sti, mehki postelji. Opoldne sva
legla k počitku in sva spala do
naslednjega poldne, natanko in
neprekinjeno polnih štiri in
dvajset ur. Medtem so nama v
čistilnici očistili obleko in spet
sva lahko stopila v pariški beli
dan. Obiskala sva predvsem iz-
seljenskega odposlanca Jeriča
tik našega poslaništva. Telefo-
nirala sva v Beograd. Govorila
sva z ministrstvom za socialno
politiko in narodno zdravje. Na-
vdušeno so naju pozdravili.

Pozvali so inž. Janka Svaj-
gerja v Beograd. Meni so pri-
poročili, naj se preko Švice vr-
nem v Eysden. U, gromska stre-
la, počehljal sem se pri telefo-
nu za ušesom, to ni, kakor bi
preskočil iz Beograda v Panče-
vo. Dopovedal sem, da je to ne-
mogoče.

Tretji večer sva zapustila Pa-
riz. Da sva v tej kratki dobi
oddiha obiskala pariško opero,
je že tradicionalna reč. Drugih
podrobnosti ne bom popisoval —
Zdaj je že vse minilo, zdaj je že
vse... passe! Tole še lahko pri-
pomnim: Sama kolikor toliko
srečna, sva bila nekakna glas-
nika nesreče. Kamor sva prišla,
povsod je za nama šla vojna. V
Parizu samem nisva bila nikjer
vama. Nevihta se je približeva-
la. Še bi bil človek lahko pono-

VABILO

Rose Hauer vabi vse prijate-
lje in znance na SPAGHETTI
večerjo, ki jo bo servirala v
PETEK 23. AVGUSTA ali pa na
KOKOŠJO večerjo, ki jo bo ser-
virala V SOBOTO 24. avgusta.
Igrala bo izvrstna godba. — Se
priporoča za obilen obisk.

ROSE CAFE

17320 St Clair Ave.

rel. Sirene so v Parizu tulile ka-
kor v Bruslju. Nazadnje je bil
konec tudi tega duševnega pe-
kla.

Copate, v katerih sem pre-
meril več ko 50 km, sem seve-
da prinesel s seboj. Te dni se
mi je na nogah odtrgal posled-
nji nohet. Zdaj rastejo novi. Po-
lagoma pa se razgubljajo spo-
mini ob venomer novih poročil-
nih, ki hujše kakor moji skrom-
ni doživljaji pretresajo možga-
ne in svet. — Beležil D. Rav-
ljen).

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

VSE KARKOLI
potrebuje se od zobozdravnika,
bodi izvečenje zob, polnjenje
zob in enako lahko dobite v va-
še polno zadovoljstvo pri dr.
Župniku, ne da bi zgubili pri tem
dosti časa. Vse delo je narejeno,
kadar vam čas pripušča. Urad-
ni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knausovo poslopje

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtom- obilskim nesrečam itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENDicott 0718

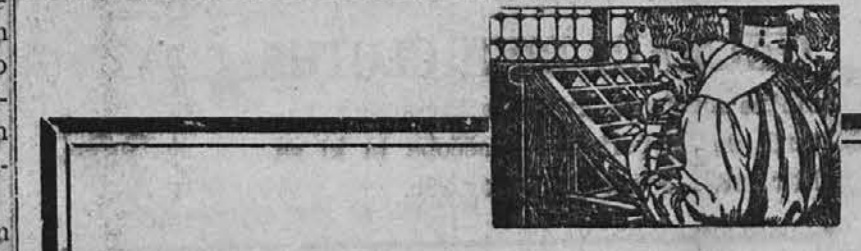
—

HIWAY ENEMY NO 1 THE STOP SIGN PASSER

KUPITE VAŠ LES SEDAJ

predno se cene povišajo
CENE SE BODO POVIŠALA OD 10% DO 15%
Za najboljšo postrežbo in priliko vam nudijo
THE LAKE ERIE BUILDING
MATERIAL CO.
5459 HAMILTON AVENUE
HEnderson 5080-5081

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestan-
ke, poroke in enake slučaje, naročite tisko-
vine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno
lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

"Je tako lahko
za odnesti
domov."

Čista, zdrava in do-
bra—Coca-Cola je o-
krepčilo, ki ga hočete
imeti doma. Vsak se ve-
seli dobrega okusa in okrepčila, ki pride potem. Vaš trgovec
ima pripravi 6-steklenični zavoj. Zmeraj imejte enega le-
deno mrzlega v svojem refrigeratorju doma, za vaše dru-
žinsko okrepčilo.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
PProspect 0333

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
PProspect 0333

NAJLEPŠI VRTOVI SO TISTI, KI SO OBDELANI Z NAJBOLJŠIM ORODJEM

V trgovini Superior Home Supply, 6401
Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljšee
orodje za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstne
grablje, vile, motike, ogrebalnike, stroje za re-
zanje trave, škarje za prirezavanje žive meje ter
sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in
vrt. Velika zaloga raznega semena.

FLEX-BEAM

THE HANDLE THAT
WONT BREAK

X RAY VIEW
SHOWING THE
STEEL BEAMS
INSIDE THE
SOLID ASH HANDLE!

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave.
Frank Oglar, lastnik

Knjige:—

Da preženemo dolgčas se največkrat za-
tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo
še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE —
TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi,
po 10c vsako. Pošiljamo tudi po pošti. Za poš-
tino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete
lahko znamke za naročilo.
Poslužite se te izredne prilike in pišite po
knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

HAIR-BREADTH HARRY

I WONDER WHO THE STRAIGHT-
SHOOTING STRANGER IS WHO
SENDS ME SO MUCH HOPE??
"FOOD COMING"

AND HOW CAN HE INVADE THIS
OUT-OF-THE-WAY FORTRESS WHICH
MY WICKED STEPPAPA GUARDS
SO FIERCELY??
"FOOD COMING"

AH! MY ANSWER!!
HOO-RAY!!

CONVENIENT, THIS GROCER'S
TRUCK STALLED HERE! HECK
A STOWAWAY!!?
SAY! DON'T YOU KNOW
YOU WERE DROWNED
LAST WEEK??!!!

EMERSON HOUGH: 29

MOŽJE RDEČE KRVI

ROMAN

"Doslej nikakor ne. Ali sva kaj slabša od njih?" Pokazala je na bivše indijansko taborišče. Rahla rdečica ji je udarila v obraz. "Čuden je ta občutek. Vidi se mi kakor da je konec sveta — a vendar —"

"A vendar se šele zdaj začne," sem odgovoril. "Sama sva. Tu je zdaj najin raj. Vi ste prva žena, jaz prvi mož in ves svet je najin. Glejte," sem dejal, čuteč, da moja misel še ni popolnoma jasna, "midva odločava o miru in vojni, o sreči in pokoju sveta. Vi in jaz — midva sva svet!"

Nekaj časa je molče sedela, vsa zatopljena v mislih. Nato je preprosto dejala:

"John Cowles iz Virginije, povejte mi zdaj, kako naj popravim ta kotel?"

XXVII. POGLAVLJE
Zaročim se ti z vsem, kar imam na zemlji

Res siromak mora biti, komur se vidi bogastvo, če najde v zapuščenem indijanskem taborišču nekaj odpadkov. A ravno pri naju dveh je bilo tako, da si sva bila zastopnika višje civilizacije in samo nekaj dni hoda oddaljena od nje. Kakor hitro sem mogel stopiti na noge, sva takoj prestavila svoj mali tabor tja, kjer so prej šotorili Indijanci.

Morala sva jesti, a jaz še vedno nisem mogel na lov. Tu, na taborišču sva našla nekaj kosov posušenega mesa. Našla sva raztrgano obleko, ki jo je bila zavrgla neka Indijanka — nama dvema se je zdela neprecenljiva, zakaj zdaj sva imela streho za dan in ležišče za noč. Pol tuceta polomljenih šotornih kolov se nama je zdela bogastvo. Nabrala sva nekaj zbitih mokasinov, ki so jih bili Indijanci zavrgli. Kakor dva šakala sva sledila po smetišču divjaškega tabora — midva, nedavno tega še vajena sleherne udobnosti, ki je more dati civilizacija!

V najini duši se je bila vtihotapila misel, ki nama je bila obema nova: kopnenje po jedi. Nikoli poprej nisva vedela, kako trdovratna utegne biti taka želja. Kako malo je prav za prav ljudi, ki vedo, kaj je glad! Če bi mogli naši veliki možje, tisti, ki vodijo usode naroda, spoznati ta občutek, kako drugačno bi bilo njih ravnanje! Jesti sva morala. Šele potem je bilo moči misliti na vse ostalo.

Kar se mene tiče, sem bil od svoje boleznitako oslabil, da mi je hrana, kakršno sva imela na razpolago, kaj malo zalegla. Vedel sem, da umiram od glada, in bal sem se, da tudi z njo ni dosti boljše. Opazoval sem jo tisto jutro, ko sva postavila svojo majhno kožnato streho, da bi naju varovala solnce. Na njenem obrazu so se zdaj razločno poznale črte mišic. Kadar je sedela, je potegnila nožice podse in sklenila roke v krilu, gledaje po

DEKLETA IN ŽENE

Ker se vse blago draži, zato vam priporočam in svetujem, da si izberete fino in čisto volneno STERLING suknjo ali FUR-COAT direktno v tovarni na WILL-CALL prej kakor mogoče, katere dobite pri meni vedno po velikih nižjih cenah kakor kje drugje.

Prosimo oglašite se, pokličite ali mi pišite, da vas peljem v tovarno kjer si boste lahko izbrali suknjo ali Fur-Coat po vaši volji in ceni.

Se vam priporočam
Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD
ENdicott 3426

stepti. Oči je imela še vedno rjavkasto, postavo še vedno žensko; še vedno je bila sladka na oko, a njen obraz je bil od dne do dne bolj upadel. Ponavljal sem si, da trpi in da mora jesti. Bilo mi je, kakor da je usoda vse zemlje na naju dveh. Če se mi kmalu ne posreči, da vstanem in ubijem zanjo kako žival, se bo zemlja spet prazna in neobljudena vrtila po etru.

Tisti čas je bilo za naju nezmiselnost ugrabiti, kako bi krenila na pot proti človeškim siliščem. Najprej je bilo treba prenesti neposredno breme življenja. A vendar sva bila še vedno nezmožna, da bi si poiskala hrane. Vpraševal sem se, kakšne misli ji neki prihajajo na um, ko sva sedela tam in zrla na slike zračnih prevar, ki jih je risalo solnce nad pusto krajino. A ko sva se nazadnje strmo zagledala v daljo, se nama je zdelo, da vidiva med temi čarnimi prikaznimi nekakšno velikanstvo, žalostno postavo, ki se je gibala, se nama bližala in se vendar ni izpremenila. Zdjaj je bila velika kakor gora, zdaj je postala manjša, a bližala se nama je neprestano. Nato je postala temnejša, dobila jasne obrise in izginila v modri soteski, ki ni bila niti pol milje od naju dveh. Naposled sva spoznala, da je to samotarski bivolji bik, ki je šel gotovo pit vodo v malo mlako tik za nama. Obrnil sem se, da bi jo pogledal, in videl, kako divji postaja njen pogled. Segla je nazaj po mojo puško — tedaj sem vstal.

"Pojdiva!" sem rekel in krenila sva na pot. Ker sva sledila žival, se nisva upala vzeti konja s seboj. Stati sem mogel, tudi hoditi sem mogel nekaj časa, a zdelo se mi je, da me mora teža velike puške podreti, čeprav je do tistih dob niti čutil nisem. Videl sem, da umiram od glada in da mi mišice komaj gibljejo. Opetakeje se sem napravil nekaj korakov in že sem se moral ustaviti in odložiti puško. Ellen je pristopila ter z mrkim, napetim obrazom krepko položila roko okoli mene. A težko je dekletu njene postave podpirati tako velikega moža, kakor sem jaz.

"Ali morete hoditi?" me je vprašala.

"Ne morem," sem rekel. "A moram in bom." Odtegnil sem njene roke od sebe; tekaj je prišla za puško. A tudi za to sem bil preponosen. Rekel sem ji: "Ne! Doslej sem še vedno sam nosil svoje orožje."

"Nu, tak pojdiva," je rekla. Prijela je težko cev za sprednji

V najem

Soba se odda v najem poštemu fantu. — Vpraša se na 1170 Addison Rd.

NAPRODAJ

Po nizki ceni se proda poslopje z dvema trgovinama in stanovanjem za 4 družine po 5 sob za vsako; 4 zidane garaže; gorkoto ima vsaka posebej. Proda se zaradi boleznit. Poslopje se nahaja na 9114 St. Clair Ave. Za več pojasnila se oglašite na 9703 Elizabeth Ave.

FOR SALE

Liquor Store D-5 License on Payne Ave. \$4200
D-5 on Broadway \$6000
D-5 on Madison Ave. \$4500
D-5 on Superior Ave. \$6500
D-5 on St. Clair Ave. \$5000
All of these Stores are good going businesses.

MIHALJEVICH BROS. CO.
6031 St. Clair Ave.

konec in korakala pred menoj dovoljujoč mi, da nosim kopito kot tisti del skupne teže, ki mi je pripadal. Tako sva nosila mojo veliko puško in omahovala dalje, dokler mi ni postalo prevroče od solnce in se nisem upehan zgrudil na tla. Potrpežljivo je čakala, da vstanem. Korak za korakom sva se vlekla dalje kakor mož in žena izza prvih dni sveta.

Vedel sem, da se mora bik po vsej verjetnosti ustaviti blizu potočka, zakaj po načinu, kako se je pomikal dalje, sem sodil, da je ali zelo star ali pa ranjen. Naposled sem zagledal njegov veliki črni hrbet manj nego četrtr milje daleč od doline, kjer sem zadnjikrat počival. Obrnil sem se k njej in ona je zlezla ob mojo stran. Zdjaj sva bila samo loveca in vse, kar sva videla in na kar sva mislila, je bila žival pred nama!

"Dajte," sem rekel in pokazal na puško. "Jaz sem preslab. Utegnil bi ga zgrešiti. Ne grem dalje."

Prijela je puško v težišču, pogledala na zatvor, kakor bi bil storil sleherni mož, in se sklonila naprej. V njenem očesu ni bilo niti trohice strahu.

"Kam naj ga ustrelim?" mi je

šepnila, kakor da bi naju utegnili kdo slišati.

"V život, pod lopatico, precej nizko," sem ji dejal. "Kakor hitro sprožite, ležite na tla in ostanite mirni. Padel bo kmalu."

Splazila se je od mene v stran, lahka in okretna kakor rjava kača. Na ravnem kraju se je potuhnila za visoko travo. Tudi bik se je nekaj nagnil in za trenutek sem izgubil oba izpred oči. Pozneje mi je pripovedovala, da se je splazila skoraj tik do mlake in čakala bika, da bi prišel; a bik je topo gledal predse in se ni hotel ganiti. Rekla je, da je trepetala, ko se je končno približal, zakaj pogled nanj je bil tako divji, da bi se ga bil tudi mož ustrašil.

A naposled sem vendar že začul ostri pok puške; vzdignil sem glavo in videl, kako je planila kvišku in se iznova vrgla na tla. Ko sem trudoma zlezal nekoliko višje na breg, sem zagledal negibno postavo velikega črnega bika. Obrnil se je bil in z globoko sklonjeno glavo gledal nazaj, naravnost predse. Nato se je počasi spustil na kolena in poginil.

Polna divje radosti nad svojim uspehom je pritekla k meni, mi segla z roko pod pazduho in

velela, naj grem znjo. Šel sem, kakor hitro sem mogel — tako sva dospela do svojega plena.

Odrla sva bivola tako, kakor mi je bil pokazal Auberry, od hrbita navzdol, kakor je klečal na sprednjih nogah. Kožo sva po hrbitu razrezala in jo razložila tako, da je meso ostalo na njej. Spet sem zakuril ogenj s tem, da sem ustrelil v netivo. Ellen je nabrala drva in prinesla vode, nakar sva kuhala in jedla; sveže meso mi je šlo izvrstno v slast. Potlej je šlo deklo po konja in najin siromašni imetek, da sva se utaborila pri plenu.

Zdjaj sva kar neprestano je. Ker sem bil še vedno slab, iz trenutku jele vračati moči. Ves naslednji dan sva marljivo delala, sušila meso in pobirala od trupla vse dele, ki so nama utegnili koristiti. Oprostila sva enega izmed rog in posušila eno stran glave v ognju. Skrbno sem spravil vse kite s hrbita, vedoč, da jih bova še potrebovala. Nato sva položila kožo medse, odtrgala vsako svojo polovico, jo nadrgnila z možgani mrtvega bivola in jo posušila na solncu. Čeprav nisva bila ravnanju s kožami tako veščja kakor indijanske žene, sva zdaj vendar vedela, da bova imela streho, razen

tega pa tudi ležišče in hrano, resnično začuden svet! Koga bogata sva se čutila s tem svojim imetkom, ki je bil ob skupna last!

For Sale

7 room single modern bldg with 2 garages, 515 East St. North of St. Clair Ave. vacant and ready for immediate occupancy \$4450.00. Must be sold at once to settle the estate in Probate Court. Open for inspection Sunday from 1 to 4 p.m.

For Rent

4 rooms newly decorated 49th St. near Richman Bldg. \$16.00.

MIHALJEVICH BROS. CO.
6031 ST. CLAIR AVE.

Naprodaj

Proda se lekarniško dovoljenje. Jamči denar nazaj. Zaslužuje \$50.00 ali več vsak teden. Z \$250.00 se lahko začne. Vpraša se pri Mr. Fox, 353 Hippodrome Bldg. od 9. zjutraj do 4. popoldne.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

PRIPOROČILO

Členjenemu občinstvu in prijateljem se priporočamo, da poslušajo našo trgovino zelenjave in sadja. Postrežemo vam najboljše naših posebnosti.

42 BANANAS, najboljše vrste 23c
MIA ANGELA OLJE, gal. 53c
GROZDJE, prve vrste 10c
ter druge posebnosti po najnižjih cenah.
SE PRIPOROČAMO ZA OBIŠEK

LOGAR'S Grocery & Fruit Market

6525 ST. CLAIR AVE.

NAROČITE SE NA Mesečnik za leposlovje in pouk

CANKARJEV GLASNIK

NAROČNINA JE:

Za celo leto \$3; za pol leta \$1.50; za 3 mesece \$1

Z avgustovo številko se bo pričelo objavljati zgodovino naših kulturnih, gospodarskih organizacij in drugih naših ustanov. Pozneje pridejo na vrsto podporni društva, klubi i.t.d.

Sedaj je še čas, da si zasigurate prvo številko v kateri se bo pričelo z zgodovino. Ko bo zgodovina končana boste imeli zbirko na katero boste upravičeno ponosni — bo vredna več kot boste plačali za naročnino.

Poslajte naročnino na naslov:

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je rojena mladina, da se mladina seznanja z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

MI DAMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY COMPANY

Razprodaja!

NOVI 'EXCELLO' ZELO UPIVNI SUGAR SACKING

BRISAČE ZA POSODO

Drugačna brisača za vsak dan v tednu.

Brisati posodo je veselje s temi novimi lepimi brisačami. Vsaka brisača ima drugačni vzorec ... in ima privlačne znamke za vsak dan v tednu. Pripravno darilo za neveste.

SET OF 7 ZA

79c

- * Zelo upivne
- * Vse pripravno za rabo
- * Skoraj 18x33 inč.
- * Izbera v različnih barvah
- * Popolnoma skrčeno
- * Rdeče, plave ali zelene

Za poštna ali telefonska naročila pokličite CHerry 3000

WELMAID DISH CLOTHS 6 ZA

Močne mrežaste, kvaliteta brez duha, katerih se ne prijemlje maščoba in ki se hitro suše. Sveženj 6 kosov 29c.

29c

LAUNDRY BAGS — Camp, šolo ali dom
Narejene iz teškega "drill cloth" v privlačnih vzorcih. 49c -- 69c -- 75c & 89c

THE MAY COMPANY ... HOUSEWARES ... FIFTH FLOOR
(S poštnim naročilom 3% Sales Tax)

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM ...

'Enakopravnosti'